

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

MINISTRY OF HEALTH
DIRECTOR OF PUBLIC HEALTH SERVICES
JERUSALEM

משרד הבריאות
ראש שירותי בריאות הציבור
ירושלים

כ"ה בתמוז, התשע"ב
15 יולי 2012

34921612
(בתשובה נא ציין מספרנו)
מס' תיק - 5

לכבוד
מר רז הילמן, מנהל תחום המזון
אגוד לשכות המסחר, בית לשכת המסחר
רח' החשמונאים 84 תל אביב 67132

שלום רב,

הנדון: התייחסות להערות שנתקבלו בנושא סימון בקדמת האריזה (FOP)

סימוכין: מכתבך מתאריך 7 במרץ 2012 מס' 603168

ראשית, ברצוננו להודות על מכתבך שבסימוכין המתייחס ליוזמת קידום סימון התזונתי בקדמת האריזה.
קראנו בעיון את הערותיך, ולהלן התייחסותנו:

להערות שנתקבלו בנושא ביסוס התיקון על חקיקה מחייבת מקבילה ברמה בינלאומית:
אנו מודעים לכך כי בשלב זה אין ברחבי העולם חקיקה מחייבת לסימון FOP, אך על פי מדיניות המשרד הוחלט על הסדרת הסימון הנ"ל בשלב ראשון באופן וולונטארי למשך שלוש שנים. כלומר, אם בחר היצרן/ יבואן לסמן סימון תכולה תזונתית של רכיבי מפתח, יהיה הסימון על פי הוראות טיוטת התקנות. במהלך שלוש השנים הנושא ייבחן בשנית על ידי משרד הבריאות.

להערות שנתקבלו בנושא מידת הבנת הצרכן את המהות והתועלת הבריאותית מוכחת בהתייחס לרכיבי תזונה כמו שומנים ופחמימות:
טיטות התקנות אינה באה לתת מענה לכל הנושאים השנויים במחלוקת ברחבי העולם, אשר הועלו. זאת ועוד, מידת היעילות וההשפעה של סימון מכל סוג שהוא בחזית המוצר (לרבות ההצעות אשר הועלו על ידי המעירים השונים) טרם נבדקה מדעית לאורך שנים ולכן בחר המשרד בסימון עובדתי שאיננו מהווה המלצה או אזהרה לצרכן ומשאיר את הבחירה בידי. הבחירה בסוג זה של סימון עובדתי משרתת את המטרות הבאות: היא נגזרת חלקית של תכנית לאומית כוללת לאורח חיים בריא ופעיל (למניעת השמנה, יתר לחץ דם, סוכרת, אורח חיים יושבני וכו'), אשר תלווה בקמפיין הסברה לציבור ולאנשי המקצוע, בין היתר כיצד להתייחס לסימונים השונים על גבי המזון ולרכיביו.

הדגשת רכיבי מפתח אלה (קלוריות, שומן, סוכר ונתרן), אשר הוכח על ידי גופי הבריאות המובילים בעולם כי צריכה עודפת מהם היא אחד הגורמים המשמעותיים לתחלואה ותמותה, תעלה את השיח והמודעות הציבוריים להגביל את צריכתם. הסימון יאפשר השוואת מוצרים דומים מאותה קטגוריה ועשוי לעודד המשך התעניינות בבחירת מוצרים המתאימה לצורך האישי בהתבסס על תזונה מגוונת. חשוב להביא בחשבון את השונות בין תתי אוכלוסיות ופרטים בעלי צרכים תזונתיים אישיים שונים ומגוונים מאוד זה מזה: סוכרתיים, בעלי לחץ דם גבוה, הסובלים ממחלות לב וכלי דם, ספורטאים, נשים הרות ומניקות, קשישים וכדומה. לכן המשרד בחר להדגיש את העובדות ולהימנע מתו שיפוטי. ההדרכה הפרטנית האישית תישאר בידי בעלי המקצוע המתאימים. עוד נציין כי תו שיפוטי או גרפי מכל סוג שהוא לא יכול להוות תחליף להתייחסות כוללת של צריכת כל המזונות במסגרת תזונה יומית כוללת.

להערות שנתקבלו בנושא קשיים תפעוליים שיווקיים של יבואנים מול יצרנים מקומיים וכן קשיים טכניים אחרים:

בבחינת עלות/ תועלת אנו מוצאים כי גם אם אגב יישום התקנות עשויים להיווצר אי אילו קשיים תפעוליים כפי שהועלו בהערות, הרי שיישום התקנות הוא בעל חשיבות רבה לבריאות הציבור; הסימון בחזית האריזה מדגיש את התכולה התזונתית של רכיבי מפתח במזון, אשר צריכה עודפת שלהם עלולה להזיק.

לגבי התאמת הסימון של מוצרי מזון מיובאים (בין אם ע"י מדבקה ובין אם לאו); אין אנו רואים בעדכון התקנות לסימון בחזית האריזה פגיעה, מאחר וגם כיום נדרש היבואן להתאים את הסימון לדרישות החקיקה הישראלית. בנוסף, אין ממש בטענה לפיה ייפגע שיווקם של מוצרי המזון המיובאים בגלל סימון בקדמת האריזה.

אנו שוקלים את נושא העיצוב והנראות של המוצר אל מול טובת הצרכן והדאגה לבריאותו, וכן מול זכותו לדעת באופן נגיש וזמין מהם רכיבי התזונה העיקריים המאפיינים את המוצר אותו הוא רוכש. במהלך שלוש השנים בהן יהיו התקנות וולונטריות ייבחנו וילמדו מכלול האיזונים הנדרשים בין השיקולים השונים בשים לב גם להערות.

להערות שנתקבלו בנושא הצעות לסימון ולשינוי הנוסח המוצע:

טיטת התקנות מתייחסת לסימון אשר אינו קטגוריאל, אינו מבחין בין סוגים שונים של מזונות אלא מהווה הדגשת מידע עובדתי-אינפורמטיבי בלבד באופן אחיד על כל המזונות באשר הם. אם על כל מוצר מקטגוריה שונה יודגשו רכיבי תזונה אחרים לא זו בלבד שלא נשיג את המטרה, אלא ניצור בלבול ולא תהייה אפשרות לצרכן להשוות בין רכיבי התזונה עיקריים אשר צריכה עודפת שלהם מזיקה. מעבר לכך סימון FOP אינו מחליף את הסימון התזונתי המלא כנדרש בתקנות הסימון התזונתי. המידע המלא המשלים ימשיך להתקיים בגב האריזה.

להערות שנתקבלו בנושא גודל סימון גדול מדי ואופן סימון אריות קטנות:

לאחר בחינת ההערות, הוחלט לתקן את תקנה 5א(ב)(4) כדלקמן: גודל האותיות והמספרים כמפורט בתוספת השלישית לא יפחת משליש גודל אותיות השם המקובל, ובכל מקרה לא יפחת מגודל אותיות שם המזון, או לחילופין, שטח הסימון התזונתי בקדמת האריזה כמפורט בתוספת השלישית לא יפחת מ- 20% משטח הפנים של קידמת האריזה, והכל תוך שמירת היחסים הפנימיים בין האותיות והמספרים בינם לבין עצמם.

לגבי גודל אריות קטנות: אריות קטנות המחויבות על פי התקנות הקיימות בסימון תזונתי יהיו מחויבות גם בסימון בקדמת האריזה על פי דרישות התקנות החדשות.

להערות שנתקבלו בנושא: החרגת תמ"ל ותמ"י:

לאחר בחינת ההערה, הוחלט לפטור תוספי תזונה, תרכובות מזון לתינוקות ותרכובות מזון ייעודיות מסימון בחזית האריזה וכן לתת סמכות למנהל לפטור מוצרי מזון נוספים המיועדים לקהל יעד בעל צרכים תזונתיים ייחודיים מחובת סימון זאת.

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

MINISTRY OF HEALTH
DIRECTOR OF PUBLIC HEALTH SERVICES
JERUSALEM

משרד הבריאות
ראש שירותי בריאות הציבור
ירושלים

להערות שנתקבלו בנושא היכן, כיצד ובאיזה הדגש מותר לרגולטור להחליט:
על פי ההערכה שלנו, בחירת המוצר מתבצעת בראש ובראשונה על סמך המידע הנגיש לעין הצרכן והמופיע בקדמת אריזתו. מסיבה זו אנו רואים חשיבות רבה להביא מידע תזונתי כמפורט בטיטות התקנות לקדמת אריזת המוצר. עוד נציין כי מידע הנתפס ע"י המשווקים כחשוב כמו תוספת רכיבים שונים או הפחתה/ חוסר בהם (למשל מלח, ויטמינים) מובא אף הוא לקדמת אריזת המוצר כחלק מסימונו.

בברכה,

פרופ' איתמר גרוטו
ראש שירותי בריאות הציבור

העתק :

פרופ' רוני גמזו, מנכ"ל משרד הבריאות
ד"ר בעז לב, המשנה למנכ"ל משרד הבריאות
אינג' אלי גורדון, מנהל שירות המזון הארצי, משרד הבריאות
אינג' ענת כאביה בן-יוסף, מהנדסת מזון ראשית, משרד הבריאות
עו"ד שרון גוטמן-טרודלר, שירות המזון הארצי, משרד הבריאות
מר אבידור גינסברג, מדען המחלקה לתזונה, משרד הבריאות
מר ראובן שליסל, יו"ר ענף המזון